Ért.: 16459/2015
Ilt.: 647-17/2015

Javaslat

„*Csiha Győző*, a neves hajdúnánási malomipari szakember munkásságának”

a

Hajdúnánási Települési Értéktárba

történő

felvételéhez

Készítette: Hajdú Gabona zRt.

P. h. :

HAJDÚ GABONA zRt.
4025 Debrecen, Széchenyi u. 13.
Adószám: 11140210-2-09
14.

.....

Dr. Lakatos Zoltán elnök-vezérigazgató

Hajdú Gabona zRt.

Debrecen, 2015. július 10.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: **Hajdú Gabona zRt.**

   Összeállította: **Kocsi Erika**

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név:	Dr. Lakatos Zoltán elnök-vezérigazgató
Levelezési cím:	4025 Debrecen, Széchenyi utca 13.
Telefonszám:	52/505-152
e-mail cím.	hgabvez@t-online.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Csiha Győző, a neves hajdúnánási malomipari szakember munkássága**

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
X ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

2. A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Hajdúnánási, Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjteménye, Hajdú Gabona zRt. hajdúnánási üzemegysége, az ún. Csiha-malom

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

X települési	☐ tájegységi	☐megyei	☐ külhoni magyarság

5. **A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:**

„... egyszerre vad vágy fogott el önálló ember lenni. Kezem legkisebb mozdulatával, fejem legutolsó gondolatával magamnak dolgozni és keresni. Hiszen az alap megvolt. Az apámnak egy nagyra fejleszthető ipartelepe (...) Kedvem van dolgozni. Alig várom azt az időt, hogy kezembe vehessem az apám ipartelepét, s nagyítsam, ameddig csak lehet."

(Csiha Győző, 1887-1962)

A múlt század a nagy magyar geniusok korszakalkotó találmányainak időszaka. Gondoljunk csak a már kiemelt nemzeti értékként tisztelt, s kezdeti kutatásai okán szintén hajdúnánási vonatkozású *Kabay János* gyógyszervegyészeti *életművére* vagy *„a hévizek atyjaként"*

elhíresült, s mára már szintén Hajdú-Bihar megye nemzeti értékeként nyilvántartott *Pávai Vajna Ferenc* életművére. *Csiha Győző* munkássága és szellemisége, az élethez és munkához való hozzáállása ma is ösztönző példa lehet mind emberség, mind mérnöki szakértelem, mind pedig életképes tudás és jövőbe látó kreatív zsenialitás tekintetében a mai kor értő figyelői számára. Az általa alapított, s már hajdúnánási települési értékként nyilvántartott *Csiha-malom*, mint – már építése idején, 1942-ben is – Magyarország legkorszerűbb műmalma, *Hajdúnánás* és *Hajdú-Bihar megye*, sőt az *ország* egy különleges *büszkesége*. A modern ipari létesítményt *„Hajdúnánás hozományaként"* jelölték meg az EU csatlakozás kapcsán. A ma is működő és komoly jelentőséggel bíró létesítményt Hajdúnánás híres szülötte, *Csiha Győző* építette, s az ipartörténeti remekmű annak a múlt századi zseniális magyar mérnöknek a *„máig ható védjegyét"* jelképezi, aki a viharos *20. század „történelmi forgószínpada"* ellenére kemény hittel, egyenes gerinccel és bámulatos szaktudással, s– munkásait hűséggel végzett, hatékony és örömteli munkára vezető – emberségével, maradandó ipari, műszaki és emberi értéket teremtett már a maga korában is. Az általa alapított korszerű malom mellett még munkatársai és általában a szegények felé irányuló szociális érzékenysége is rendkívüli volt, ami ma is kitapinthatók a neve körüli élő tiszteletben.

A *megyei érték* megtisztelő rang megszerzéséért a *Hajdú-Bihar Megyei Értéktár* által kért „átprofilírozást" most végző *Hajdú Gabona zRt.* tulajdonában lévő *Csiha-malom* története is a viharvert, mégis komoly anyagi és szellemi értékeket teremtő múlt században gyökerezik. E kivételes munkásság pedig egy különleges fejezete a magyar malomipar történtének, és megálmodója, megalkotója és megteremtője, *Csiha Győző (1887-1962) életútja, munkássága* is különlegesen tisztelendő érték kell, hogy legyen a mai korok számára is. A múlt századi hajdúnánási mérnök léte elválaszthatatlan volt malmától, ehhez szabta mindennapjait, életritmusát. Igazi *„nánási polgárként"*állította kimagasló, s haláláig gyarapított szaktudását, precizitását, lelkiismeretes munkastílusát, vezetői habitusát és minden megnyilvánulását átható mély humánumát *Hajdúnánás és a vele dolgozó emberek szolgálatába,* sőt minden ember szolgálatába, aki a malmáról hordta a „napi betevőnek való"kenyérhez a korpamentes lisztet. A gépészmérnök, a volt lapszerkesztő, a malomtulajdonos és tisztviselő ***Csiha Győző egy igen különleges alakja a város és a megye történelmének.***

Hazánk egyedülálló, s a 20. századi Magyarország legkorszerűbb, s ma is működő műmalmának atyja példás, bár a kor viharaitól nem mentes, mégis minőségi életutat mondhat magénak. Hajdúnánási gyökerei meghatározóak voltak számára, gyermek-és ifjúkorát szülővárosában töltötte. Itt járt elemibe és gimnáziumba is, tehát szellemi alapozást is a nagy múltú hajdúvárosban nyert. A gimnáziumban mindvégig jeles eredménnyel tanult, s igen tudatosan készült a mérnök pályára, rendszeresen járt szabadkézi rajz és gyorsírás órákra. Vezetői hajlamai már ekkor megnyilvánultak, hisz nagydiák korában az önképzőkör egyik vezetője lett. Ezt követően a fővárosba került, ahol is gépészmérnöki oklevelet szerzett a Műegyetemen 1911-ben. Nagyon fontos momentum szellemi fejlődésében, hogy tanulmányai befejezése után célirányosan Németországba utazott tapasztalatszerzésre, s a nyelv magas szintű elsajátítására, tehát tudatosan helyezi magát olyan- kívülről hazája viszonyaira rálátó szerepbe-, ami kivétel nélkül minden nagy magyart, pl. *gr. Széchenyi Istvánt* és *Bessenyei Györgyöt* is hazája viszonyait reálisabban látó és fejlődési irányokat, javítandó pontokat

konkrétabban meghatározó pozícióba emelte. A maga körében és szakmai potenciálja keretei között *Csiha Győző* tökéletesen hasznosította a külhoni tapasztalatokat, s az 1913-as év tehát már az AEG Unio Magyar Villamossági Rt. berlini központjának alkalmazottai között találta őt. A 20. század első nagy világégése azonban ezt a szépreményű és célirányos tudatossággal felépített életutat sem kímélte meg a kemény töréspontoktól. A fiatal *Csiha Győző* az 1. világháború kitörésekor tüzér hadnagyként vonult be a hadseregbe, s sajnos 1915-ben, Przemysl elestekor orosz hadifogságba került. Ezt követően néhány hónapig Katalinszkban, majd közel 3 évig Turkesztánban volt fogolytáborban. A bámulatos intelligencia és a nagy szellemek önkiteljesedő alkalmazkodó készsége azonban a fogolytáborban töltött időszakot is képes volt „hasznossá tenni"számára. Egyik édesapjához írt 1917. június 18-án kelt leveléből tudunk erről: ez időszakban megtanult franciául, 1916 tavaszán torna-és teniszegyletet szervezett, haditechnikai és malomipari előadásokat tartott, sőt később franciát és németet tanított. Bámulatosnak nevezhető ez a fajta lelki nagyság és szellemi gazdagság. Természetesen a kor éles politikai polarizálódása sem hagyta érintetlenül szellemi fejlődését: a februári forradalom eseményeit kimondott rokonszenvvel figyelte, viszont a reakció előretörése már aggodalommal töltötte el. Mindenképp sarkalatos pont életében, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme döntő és elhatározó hatást gyakorolt rá. Politikai tapasztalatokra tett szert, megismerkedett a marxizmussal, a bolsevik tanokkal, melyek jól rezonáltak eredendő szociális hajlamaira, s ekkor jegyezte el magát a társadalmi haladás ügyével. **Hajdúnánásra 1918 őszén tért haza a fentiekben felvázolt 5 éves komoly politikai, szellemi, szakmai érlelődés után.** Lényének alapjellemzőjeként kiemelhető emberségét és szociális hajlamait hatékonyan és kiváló szervezőkészségével ötvözve, a korhelyzet problémáihoz igazított gyors reagálással azonnal cselekvési síkra helyezte: *Zsuga Imrével,* az ugyancsak hadifogságból hazatért egyetemi hallgatóval közösen létrehozták a frontról hazatért katonák önálló szervezetét, a *Bajtársak Jóléti Bizottságát,* melynek egyik alapcélja a hadiözvegyek, hadiárvák, hadirokkantak és elszegényedett, leszerelt katonák segélyezése, érdekvédelme, az elesettek felkarolása, támogatása volt. Jelentős sikerrel járó társadalmi gyűjtést indítottak, mely révén számos rászorulónak juttattak ruhát, élelmet, kisebb-nagyobb pénzösszeget, s felállítottak egy ingyenes orvosi rendelőt is. A komoly kommunista politikai bázist is jelentő *Bizottság* végül a politikai fordulatok, támadások közepette és azon az elven, hogy a szociális gondoskodást ezután már állami feladatnak tekintik 1919. január 11-én kimondta a feloszlatását, s az összegyűjtött pénzt átengedték a *Rokkant Egyletnek* és más szervezeteknek. A kommunista erők erősödése idején kimondottan aktív politikai szerepet vállalt: 1919 januárjában bekapcsolódott a *Kommunisták Magyarországi Pártjának* debreceni csoportjához, s egyik megalapítója és szerkesztője volt a *Debreczeni Vörös Újságnak* is. A román megszállás elől Budapestre menekült, ahol a termelési népbizottságon alkalmazták, szaktudása elismeréseként pedig nyáron a népbiztos egyik helyettese lett. A Tanácsköztársaság leverése után Romániába emigrált, s itt Lajos nevű öccsével együtt mérnökként dolgozott, majd apja közbenjárására kapott amnesztiát, s így 1923-ban térhetett haza. Ekkor azonban a *hajdúnánási úri társaság, a hivatalos társadalom* nem fogadta be őt, szabályosan kiközösítették, kigolyózták a kaszinóból, sőt tiszti rangját is elvették. Emberi nagyságát és kivételes tartását tükrözi, hogy ilyen fokú, bénító és ellehetetlenítő közegben sem omlott össze, hanem aktív tettvággyal szentelte a saját vízióinak, tervei aktív megvalósításának az életét: *innentől irányul figyelme komolyan a malom különleges, tudásának nagy lehetőségeket, tervező, alkotó szelleme számára komoly kihívást*

jelentő világa felé. A két világháború közti időszakban is markáns gazdaságélénkítő, irányító szerepet vállalt magára: átvette édesapjától az akkor még csak 8 fővel dolgozó *ún. Csiha-malmot, melyet Csiha Elek 1885-ben alapított.* Okos jövőbelátással, s a hitelezésben rejlő veszélyeket maximálisan elkerülve, maga teremtette meg a malom fejlesztéséhez szükséges tőkét. Mindig ésszerű és gazdaságos elvek mentén járva, s tanulva a *Hajdúnánási Gőzmalom Rt.* hitelcsődjéből, tudatosan elkerülte a bankkölcsönöket: a saját erőt okosan előteremtve, s a malom anyagi stabilitását megalapozva egy sertéstenyésztő-és hizlaló telepet állított fel, s ennek, valamint malmának növekvő bevételéből fedezte először a gépek, majd az építkezési anyagok (családi adatok szerint 1 millió tégla beépítésére került sor), végül az építkezés és a kiegészítő gépek költségeit.

Csiha Győzőre tökéletesen igaz a *Goethe-i* mondás, miszerint: *„Tehetség elvont csendben születik, karakter pedig a mindennapi élet vad förgetegében."* Megfelelő végzettséggel, kiforrott személyiséggel, szakmai és üzleti tapasztalatokkal felvértezve, átgondoltan kezdte el az öreg malom korszerűsítését. Ezzel párhuzamosan a 30-as évek elejétől végül lassan ismét bekapcsolódott a város társadalmi életébe. Az 1930-as évek elejétől jelen lehetett a városi közgyűlésen, amire vagyona jogosította fel, s itt ésszerű gazdasági intézkedéseket javasolt. Támogatta az első világháborús katonák *Hajdúnánási Bajtársi Törzs* elnevezésű szervezetét, s 1937 január 24-én beválasztották a *Hajdúnánási Torna Kör* választmányába is. Elnöke lett a *Hajdú Vármegyei Malomszövetségnek, és 1939-ig,* lemondásáig *ügyvezető elnöke az Országos Malomszövetségnek.* **Analitikus alkata, végtelen precizitása, európai szintű szaktudása mellett átlagon felüli munkabírására is szükség volt ahhoz, hogy az édesapja által épített „malomnak nevezhető" kezdetleges faépületből egy minden akkori igényt kielégítő – a kor legmodernebb gőzmalmának számító – műmalmot hozzon létre az átalakítás során.** Egyszerre volt vizionárius és kőkeményen gyakorlatias: *„Tervezett, és addig nem nyugodott, amíg tervei valóra nem váltak."*

A nánási malomipar egyébként töretlen fejlődést mutat teljesen szinkronban haladva a világszintű malomipari „trendekkel", s bizony a modern gőzmalom megjelenéséig itt is hosszú utat kellett megtenni, hisz ezen a településen is ún. *szárazmalmok* működtek – *1870 táján kb. 30–* a gőzmalmok gépesített világáig. 1890-ben összesen 4 gőzmalom működött Nánáson, egyik volt *Csiha Eleké*, mely tehát 1885-ben létesült. Győző ugyan már 1913-ban megkapta az iparengedélyt édesapja malmára, de csaknem negyedszázad telt el a kisebb bővítésekkel, felújításokkal, anyagi erőgyűjtéssel és szakmai felkészüléssel, amíg végül teljes mellszélességgel hozzálátott az akkor már 52 éves, áttekinthetetlen, elavult malom nagyarányú korszerűsítéséhez, kibővítéséhez. Gigantikus elképzelésit szakmailag is maximálisan megalapozta a zseniális mérnök: az előkészületi időszakban minden szaksajtót elolvasott, levelek tucatjait küldte szaktanácsért a malmos szakma legkiválóbbjaihoz, s csak miután minden együtt volt, született meg a terv, s kezdődött meg a város történelmének egyik legnagyobb szabású építkezése. A korszerűsítés kezdetétől 1938-tól- a háború kitörése miatt kitolódó befejezésig-1942-ig 300.000 pengőbe került az átalakítás. **Az üzem a gazdaságosság és korszerűség kettősségének aprólékos gonddal megalkotott jegyében azzal a céllal készült, hogy biztosítsa Hajdú, Szabolcs és Borsod vármegyék ellátását.** ***Az elkészült komplexum az ország akkori legmodernebb műmalma lett.*** Transzmissziós malom volt, ami

azt jelenti, hogy a meghajtó motorok erejét kerekekre leosztva, szíjmeghajtással történt az erőátvitel, a gépek működtetése. Ez a lehető legtakarékosabb megoldás volt. Meghajtó erejét 3, összesen 440 Hp barnaszéngázzal hajtott motor biztosította, amelynél a forgórostélyos barnaszén-generátort pl. elsőként alkalmazták hazánkban. Napi teljesítménye búzából 825, rozsból 175, csírátlanított tengeri őrlésből 300 és hántolásból 120 mázsa. Teljes mértékben golyóscsapágyazott gépi berendezése következtében üzemanyag fogyasztása minimális volt:10kg salgótarjáni szénnel és 2 dkg olajjal 1 mázsa termény megőrlésére volt képes. Olyan alkatrészeket és gépi berendezéseket épített üzemébe, amelyek a legkorszerűbbnek számítottak, pl. a híres svéd SKF cég golyóscsapágyait szerelték be 25 évi jótállással. Az ún. golyóscsapágyasítással az üzem gépei rendkívül könnyedén, kevés hajtóerő igénybevételével működtek, ennek köszönhető a malom anyag-és energiaköltségeinek csökkenése, a gazdasági mutatók javulása. Megjavultak a munkakörülmények is, megszűnt a zsúfoltság, a termelés higiénikusabb lett. A malom szárítóberendezéssel és korszerűen felszerelt laboratóriummal is rendlelkezett, termény és áruforgalmát saját iparvágányon bonyolította. *Búza, rozs és árpa őrlésén kívül tudott végezni csírátlanított tengeri őrlést és hántolást, korszerű, új olajmalma pedig olajütést.* A háborús nehézségek ellenére, rendkívüli szívósággal szerezte be létrehozója a malom berendezéséhez szükséges faféleségeket, pl. Erdélyből is, hisz tiszta faszerkezetű a *Csiha-féle műmalom*, s az embertelen viszonyok közt is ragaszkodva a magas minőséghez olyan különleges anyagokat dolgoztatott be az üzembe, mint pl. a cédrusfa. **Mindenben a legfejlettebb, legmodernebb és leggazdaságosabb technikát alkalmazta itt, a Tiszántúl Keleti felében.** (Van olyan tömlős porszűrő a malom ma már múzeumként működő „eredeti"múzeumi metszet részében, mely 2005-ben még jól működött, tiszta munkát biztosítva, bár már akkor ipartörténeti darab volt, de olyan *Csiha- korabeli* golyós-és gördülőcsapágyak is megtalálhatóak itt, melyek akkor még működtek, 60 év elteltével is. 60 évig működtek a hengerszékek, a daragépek, a sziták.) A gépesítést is megváltoztatta: *a régi motorok helyett egy 180 lőerőst alkalmazott,* mely 2004-ig működtette az egész malmot, ez jelenleg a bejáratot „őrzi"büszkén, s bármely arra járó érdeklődő megtekintheti. Az őrlő, a régi és olajmalomban, gépházban, lakatos és asztalos műhelyben, raktárban a korszerűsítés előtt 20-30 fő dolgozott, 1945-januárjában pedig 136 alkalmazottat tartottak nyilván. *Csiha Győző* helyi embereknek adott munkát, s rengeteg családnak megélhetést, a háború időszakában is. S azt is tudta, hogy csak összeszokott, jó érzéssel dolgozó, biztos munkáscsapattal tud életet lehelni az *„ipartechnikai remekműnek számító"malomba, melynek már akkor csodájára jártak.* Munkásai közé gyakran ő maga is beállt komoly rendszert és rendet biztosítva ezzel, ugyanakkor olyan „emberi közelségbe"kerülve ezáltal velük, ami példa nélküli volt, *„nagy tudású, de mégis nagyon közvetlen embernek"* tartották őt alkalmazottai. **Több családbeli utódgeneráció is hűséges dolgozója azóta is a malomnak, s komoly, igazi – ezekben az időkben gyökerező – tisztelet vonja körbe ma is nevét a városban.** Egész életében, de a legviharosabb időszakban is nagy gondot fordított a munkakörülmények javítására, és a szociális intézkedésekre változatos módokon. Mindig emberként megbecsülve őket, törődött munkásaival, s a lehetőségeihez képest minden viszonyok közt támogatta őket. Az sem véletlen nyilván, hogy a Tanácsköztársaság hajdúnánási szereplői, s a baloldali érzelmű munkások közül többen dolgoztak gyárában, melyben kivételesen magas színvonalúak voltak az emberi életet és életminőséget védő tényezők, pl. a munkavédelem és a szociális gondoskodás. Dolgozóinak ingyenes legénységállást és karácsonyi jutalmakat biztosított. Ha szükség volt rá, eljárt munkásai

érdekében is, pl. az 1940-es évek elején többször fellépett a lakbéruzsora ellen is. E különleges szociális hajlamú emberséges lelkület csíráit egyébként már régóta dédelgette magában a hagyatékból, fia *Csiha Tamás* által átadott 1912-es levele tanulsága szerint: *„S a végén egy Zola szerű ideális munkáskolónia lebeg ködben a szemem előtt. Akarom, hogy szeressenek, hogy boldog legyek. Ezt akarom, s ez nem fantazmagória. Vagy én vagyok megrögzött, bolond idealista. Pedig csak a matériát szeretem, meg a szépet. Becsület, energia és szépség az istenem."* Hogy álma valóra vált, arra egyik volt munkása visszaemlékezése a bizonyíték: *„Nagyon népszerű ember volt. Dolgozóit nagyon megbecsülte és tisztelte. Ha valamelyiknek problémája volt, meghallgatta (...) Nagy gondja és felelőssége volt a malma üzemeltetése iránt. Mindig azon törekedett, hogy minél többet adjon a népnek és az országnak."*

***Csiha Győző* egy mai vállalkozói és közgazdasági szemmel nézve is inspiratív, mintaértékű személyisége volt mind Hajdúnánásnak, mind Hajdú-Bihar megyének:** szerette az egyszerű embereket, és sokra becsülte, támogatta a tanulni vágyó fiatalokat is. Ő maga is napi 10-12 órát dolgozott, a dolgozóival igyekezett jó, s közeli kapcsolatot ápolni az említett szociális intézkedéseken túl is a problémákat mindig velük megbeszélve, konszenzusos elven, s nem parancsolgatva vezetett. A munkálatokat rendszeresen és a helyszínen ellenőrizte. Ez szinte példa nélkül való volt a gyárvezetők körében, esetében bizony többször megtörtént, hogy ő maga is személyesen beállt munkásai közé dolgozni. Ilyen alkalmakkor olyan információkat szerezhetett meg dolgozóitól, amiket egyébként nem tudhatott, például azt, hogy egyik munkás emberének nem volt ünneplő ruhája. Ezért a munkabér egy részét innentől természetben fizette ki dolgozóinak (ruha, kövér sertés, stb). Érdekes dolog volt az is, hogy háztartásukba felesége csak úgy vihetett lisztet, ha azt az utolsó fillérig elkönyvelte, az éléskamra raktárkészletéről is külön könyvelést vezetett, tehát mindenben a tisztesség vezérelte. A 2. világháború idején is komoly erőfeszítéseket tett, hogy dolgozóit mentesítse a bevonulástól vagy visszahívassa őket a frontról. 1944-ben pedig szökött katonákat bújtatott, és munkakönyv nélkül alkalmazott munkásokat. A front idején pedig még arra is gondolt, hogy külön cipészt foglalkoztasson, aki javította a dolgozók és családtagjaik lábbelijét. 1945-ben bevezette az ingyenes orvosi vizsgálatot, a következő évben visszamenőleg is kifizette a családi pótlékot. A háborús elnyomorodást látva okos gondossággal segített dolgozóin: beosztottjainak gyakran adott kölcsön pénzt, amit később részletekben vont le, nem róva ezzel elviselhetetlen terheket a családokra. **Ebben a kis alföldi városban valami olyan munkás közösség formálódott így, kint a városszélén, a *"laponyagban"*, amely példaértékű, s *Csiha Győzőnek* köszönhető, s ezek okán nem csupán mérnöki, hanem emberi minősége miatt is komoly tisztelet övezi emlékét a városban. A *"gondos szülői"* attitűd, amivel a munkásaihoz viszonyult, még ma is fogalom.** 1945-ben a tulajdonos segített magán a malmon is: állítólag a családi ékszerekkel mentette meg attól, hogy a kivonuló német csapatok felrobbantsák, pedig már alá volt aknázva a malom, amit testi épségét is kockáztatva ő maga szabadított meg a végpusztulást veszélyét hozó robbanóanyagoktól. Életét sem féltve tagadta le hatalmas gabona-és lisztkészleteit a nácik előtt, s így történhetett meg, hogy **a *Csiha-malom*, melynek már a 40-es évek elején olyan komoly lisztpiacai voltak, mint *Debrecen, Nyíregyháza, Kisvárda, Tokaj, Miskolc, Diósgyőr, Kassa,* jelentős anyagi veszteségekkel ugyan, de sértetlen épülettel és gépekkel vészelte át a 20. század 2. világégését valóban igazi túlélőművészként. Bár a háború végén jelentős anyagi károkat szenvedett, mégis sértetlenül maradt a malom épülete és gépi berendezése,**

s így vált lehetővé, hogy a felszabadulás utáni napokban gyorsan üzembe helyezzék, s így jóformán azonnal rendelkezésére állt az országnak. Így elmondhatjuk, hogy *Csiha Győző* személye, szellemisége és munkássága nem csupán Hajdúnánás, hanem egész Hajdú-Bihar megye, s őt az ország szempontjából is kiemelkedő jelentőségű csúcsteljesítmény. A fenti okok miatt a korábban csak egy régiót ellátó malomból „keltették életre" az ország közélelmezését lisztet küldve a borsodi bányavidéknek, és az ideiglenes fővárosnak, Debrecennek is, s 1945 februárjában pedig innen szállítottak elsőként az éhező Budapest lakosságának. Ez időbeli politikai szerepléséről csak keveset tudunk, de annyit igen, hogy gyakran kiállt a népi demokrácia mellett. Ezért hatott az igazi meglepetés erejével, amikor 1946 októberében a reakció elleni küzdelem és a malmok államosításáért folyó harc hevében a helyi MKP-szervezet a *Nánási Szabadság* című hetilap hasábjain nyílt és kíméletlen támadást indított ellene. A tőkés mivolta ellenére páratlan szociális hajlammal és határozott kommunista múlttal rendelkező malomtulajdonos ellenei támadás egyik szikrája az lehetett, hogy 1945-ben nem csatlakozott a Kommunista Párthoz, s a támadókat az sem érdekelte, hogy az új népi demokrácia támogatását sokfajta módon és sok esetben egyértelműen kifejezésre juttatta. A válaszában csak „Cikkíró úrnak"nevezett támadó a korabeli kommunista vezetéssel maga mögött „munkás-és demokráciaellenességgel" vádolta meg Csiha Győzőt, és malmának azonnali államosítását követelte. A malomalapító röpiratban védekezett, s végül kiderült, hogy az ellene indított akció valóban elhamarkodott és indokolatlan volt, a vádak pedig egyenesen hamisak. Mi se bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a malom munkásai az üzemi bizottság által rendezett gyűlésükön egyértelműen mellette foglaltak állást, s nem értettek egyet elmarasztalásával, reakciósnak minősítésével.

Sajnos ennek ellenére eztán is csak 3 évig élvezhette a szó szerint és átvitt értelemben is *„gőzerővel"* termelő malom csodálatos működését a konstruktőr, bár ez idő alatt az üzem komoly segítséget adott *a borsodi iparvidék, Debrecen és Szabolcs-megye* ellátásához, s a koalíciós időkben sok hajdúnánásinak biztosított megélhetést (130-165 fő). **A megye malmai közül *1948. március 25*-én kizárólag a *Csiha-malmot* államosították, mert a szakmában egyedül ennek az üzemnek volt 100-nál több munkása.** Az új üzemvezető, *Papházi Sándor* már másnap átvette az irányítást. Ugyanakkor az, hogy az államosítással járó „történelmi traumát" is átélő, túlélőművész malom ezt követen is üzemben maradhatott, épp annak köszönhető, hogy kora legfejlettebb malma volt. **Igazi sorstragédia azonban, hogy *Csiha Győző* soha többé nem térhetett vissza malmába, Pestre költözött, s rövid visszavonultság után magas szaktudását és tetterejét a *Malomipari Országos Központ* tervezőmérnökeként kamatoztatta**, s komoly munkák kerültek ki itt is a keze alól, s országos szakmai elismertségnek örvendett. **Tervező mérnökként takarmánykeverő üzemet és keveréktakarmány üzemet is tervezett, s színvonalas tanulmányokat írt a gabonaszárításról ez időben. Megbecsült szakemberként vonulhatott nyugállományba. Halálával Hajdúnánás és Hajdú-Bihar megye, s kimondhatjuk, hogy a korabeli Magyarország egyik legképzettebb, s minden tekintetben legnagyobb iparosa távozott közülünk** *1962. december 27*-én. Az üzemből temetésére senkit nem engedtek el, a rekvirált malmon még csak fekete zászló sem lengett. Azóta nyilván méltó és illő módon tiszteli őt a szakma és városa, 1981. november 2-án pl. őt választották a *helyi szakközépiskola névadójául*, s 1982-ben hivatalosan is rehabilitálták, *emléktáblát* állítottak neki, halálának 20. évfordulója

alkalmából. *Csiha Győző* és munkássága emlékét még közterület is őrzi Hajdúnánáson: a *Csiha Győző utca,* emellett még az egyik városi kitüntető díj, a *Csiha Győző Mezőgazdasági, Ipari és Kereskedelmi Díj*, és az alapítvány a középiskolában, s „a mérnök"úr immár szülővárosa árnyas temetőjében alussza örök álmát. A malmot őrző *Hajdú Gabona zRt.* is méltó kegyelettel és illő tisztelettel, *Csiha Győző* szellemét megtestesítve, s álmát továbbálmodva őrzi a hajdani malom emlékét egy függőleges múzeumi metszett résszel is, amit a felújításkor meghagytak, s ami ma látogatható. Emellett *Hajdúnánás városával* közösen benyújtották a *Hajdúnánási Települési Értéktárban* már helyet kapó *Csiha-malom* pályázati tanulmányát a *Hajdú-Bihar Megyei Értéktár* felé, s a *Hajdú Gabona zRt.* jelenleg az Értéktár kérésének megfelelően egy átprofilírozást hajt végre: felteszi a *Csiha-malom* táblát a nánási malom épületére, s tervezi, hogy feltünteti az e malomban őrölt termékeinek zacskóján is a *Csiha-malom* nevet ezzel is megőrizve a nagy malomalapító emlékét. Ugyanakkor életművének nemzeti értékek közé történő besorolását kérő jelen tanulmányával is a legmodernebb törvényi eszközökkel tiszteleg a nagy szellem emléke előtt. Fiával, *Csiha Tamással* is jó kapcsolatot ápol, tehát **a tisztelet és emlékőrzés minden lehetséges szintjén méltatják az érintettek a múlt század egy városi, megyei, sőt országos szinten meghatározó malomipari szakemberének emlékét.**

6. ***Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:***

Minden nemzetet, korszakot, kultúrát és egyént meghatároz, hogy hogyan bánik még élő nagyjaival, s miként emlékezik meg halottairól, hajdani szellemóriásairól. Jelen beadvány indítványozói a ***Csiha-malom* tulajdonosa *a Hajdú-Gabona zRt.* a Hajdúnánási Települési Értéktár** felé benyújtott javaslatával **a legmodernebb törvényi védjegy erejével szeretné ellátni az ipartörténeti remekműként értékelendő *Csiha-malom* alapítójának munkásságát,** előbb a települési, majd ha az Értéktár Bizottság is úgy dönt, abban az esetben a *megyei érték* rang megszerzésével, és akár *Magyar Értéktárba* történő szíves továbbajánlás kérésével. Azért lehet nem csupán a beadók és Hajdúnánás Városa, hanem a megye számára is büszke döntés a besorolás, mert a *2012. évi XXX. törvény, a hungarikum törvény* által felállított értékszempontokkal harmonizál *Csiha Győző* páratlan szociális hajlamú személyisége, kiváló, külföldön is elismert szakmai tudása és országos jelentőségű malomipari tevékenységet képviselő életműve. A szintén hajdúnánási kutatói gyökerekkel rendelkező, s nemrég kiemelkedő nemzeti értékké váló *Kabay János gyógyszervegyészeti tevékenységével* ugyanazon században született meg, s vált máig ható értéket produkáló erővé *Csiha Győző malomipari munkássága,* minden vihar közepette is komoly és időtálló értékeket létrehozva. Tökéletesen megfelel a *hungarikum törvény* szempontrendszerének, hiszen a magyarság csúcsteljesítménye, emeli az országimázst, és az általa létesített malom *Kovásznától - Máramarosig 700 km-es területet lefedő ereje* pedig gyakorlati szinten is pozitívan járul hozzá mind *Hajdú-Bihar megye,* mind *Magyarország* malomipari termékeinek *brand-építéséhez*. Ezzel is igazolja, hogy az elmúlt évszázad szellemi teljesítményének utódja, *Csiha Győző* fő műve ma is komoly gazdasági erőt képvisel az eszmei értéken túl. **Mindemellett a magyar nemzeti értékpiramisba történő besorolása jelentősége még abban is rejlik, hogy a mai fiatal és idősebb generációk, az egész mai magyarság számára is követendő példáját adja annak, hogy az önmagunk képességeinek maximumra fejlesztésével, a korviszonyokhoz alkalmazkodó rugalmas intelligenciával és kellő ambícióval minden körülményben meg tudjuk találni a számunkra és városunk, országunk számára hasznot hozó magatartást.** Erre ékes példa *Csiha Győző élete és munkássága*, hisz kellő kitartás, alázat, szakmai színvonal, emberi attitűd és intelligencia nélkül ő és édesapja malma is eltűnt

volna a hajdanvolt, ma már csak helytörténeti forrásokból ismert nánási kis malmok sorában. Hogy ez nem így történt, az a tanulmányban megmutatott életmű eredője. *Csiha Győző* hollisztikus gondolkodásmódjának egyik fő eleme, hogy már közel 80 évvel ezelőtt is komplex rendszerben gondolkodott, s az élethez és munkához való hozzáállás eme vonulatát állítja a múltból kiemelt példaként ez a nemzeti érték rang megszerzéséért induló tanulmány is minden értő olvasója elé.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

1. **RIGÓ** *Tamásné* szerk.: A Hozomány /Nánási füzetek 16., Hajdúnánás, 2005./
2. **KOROKNAI** *Zoltán* szerk.: Csiha Győző élete 1897-1962 (Hajdúnánás, 2002./
3. Vármegyei szociográfiák (személyi adattár), XII-XIII. kötet
4. **RÁCZ** *István* szerk.: Hajdúnánás története /Debrecen, 1973./
5. **GUT** *István:* A HAJDÚNÁNÁSI CSIHA-MALOM TÖRTÉNTE /Helytörténeti Gyűjtemény, Hajdúnánás/
6. *Hajdúnánási Újság* (2006. június 24., 685. szám): ÜNNEP A CSIHA-MALOMBAN
7. **BURZÁN** *János* (technológus): A Hajdúnánási Malom rekontsrukciója /Hajdúnánás, 2005./
8. *A hajdúnánási Csiha-malom története* /Helytörténeti gyűjtemény, Móricz Pál Városi Könyvtár, Hajdúnánás/
9. **Dr. ILLYÉS** *László*: Helytörténeti feljegyzések /u.o./
10. **Dr. BÉNYEI** *Miklós emléktábla avató beszéde* /u.o./
11. **Dr. KISS** *István szerk.*: Tetteikben tovább élnek /Debrecen, 1972./
12. **SZABÓ** *Antal* főmolnár szóbeli tájékoztatója /u.o./
13. **ILLYÉS** *Miklós és TAR Zsófia, a malom régi dolgozóinak visszaemlékezései*/u.o./
14. **CSIHA** *Győző* I. számú válasza a gyáva támadóknak, Hajdúnánás, 1946.
15. **BARCSA** *János: Hajdú-Nánás város és a hajdúk története,* Hajdúnánás, 1900.
16. Hajdú-Bihari Napló, 1931. február 20.: harmincötezer tonna búzát őrölnek évenként /A legnagyobb Hajdú-Bihari malom/
17. Hajdú-Bihari Napló, 1975. november 19: Harminc ember munkáját pótolja
18. Hajdú-Bihari Napló, 1978. augusztus 20.: Jó a búza, jó a liszt is
19. Hajdú-Bihari Napló 1977. április 24. 3.1. : Befejező munkák a hajdúnánási gabonasilón
20. Hajdú-Bihari Napló, 1977. július 26. : Új gabonasiló Hajdúnánáson
21. Hajdú-Bihari Napló, 1979. november 18.: Új szociális létesítmény a Hajdúnánási Malomüzemben
22. Hajdú-Bihari Napló, 1979. november 22. : Napi 1500 mázsa búzát őrölnek a hajdúnánási malomban
23. Hajdú-Bihari Napló, 1981. augusztus 24. : Negyven éve mindennapi kenyerünkért
24. Hajdúnánási Fórum, 1984. 7. szám, Ráthy Sándor: A nánási főmolnár
25. Hajdú-Bihari Napló, 1985. június 3.: Új búzára vár a malom
26. **ANGYAL** *László szerk.*: Hajdú-Bihar évszázadai /Debrecen, 2000./
27. Hajdúnánási Újság, 1988.26.: Látogatóban a Csiha-lakásban
28. Hajdúnánási Újság, 1994. 16. : Csiha Győző mérnök
29. http://www.szollath.hu/index.php/helyi-koezelet/397-eredmenyes-evet-zart-a-hajdu-gabona-zrt-hajdunanasi-malomuezeme

30. **BOGDÁN** *István*: Régi magyar mesterségek / Bp.,1973. Magvető Kiadó/
31. A búzatermesztés kézikönyve /Bp.,1987. Mezőgazdasági Kiadó/
32. Gabonaipari Kézkönyv /Bp.,1971. Mezőgazdasági Kiadó/
33. **Dr. ILLYÉS** László: Helytörténeti feljegyzések
34. Magyar Néprajz 8/3. kötet , Kézművesség /Bp. 1991. Akadémiai Kiadó/
35. http://nanastv.hu/csiha-malom-tortenete-video_abcd12459.html
36. http://nanastv.hu/csiha-malom-tortenete-4-video_abcd12471.html
37. http://www.dab.hu/digitalcity/entity/entityNews.jsp?dom=AAAAGVPY&hir=AAAANRGA&efm=AAAAOBHB&prt=AAAAGRJV&egd=AAAAMFHQ
38. http://lexikon.katolikus.hu/H/Hajd%C3%BAn%C3%A1n%C3%A1s.html
39. https://www.e-tarsulas.hu/telportal/app/startlap.aspx?ascx=_Controls/telepulesbemutatasa.ascx&bem_id=3
40. http://www.kubon-sagner.de/opac.html?record=8720120
41. http://hbml.archivportal.hu/index.php?action=print&news_id=657
42. http://napkeletnepe.blog.hu/2012/08/21/katona_gabor
43. http://www.szollath.hu/index.php/helyi-koezelet/397-eredmenyes-evet-zart-a-hajdu-gabona-zrt-hajdunanasi-malomuezeme
44. http://nanastv.hu/csiha-malom-tortenete-video_abcd12459.html
45. http://nanastv.hu/csiha-malom-tortenete-4-video_abcd12471.html
46. http://www.dab.hu/digitalcity/entity/entityNews.jsp?dom=AAAAGVPY&hir=AAAANRGA&efm=AAAAOBHB&prt=AAAAGRJV&egd=AAAAMFHQ

8. ***A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe***: http://www.hajdugabona.hu,

http://www.nanaskonyvtar.hu/hirek

III.

MELLÉKLETEK

1. ***Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja:***

Csiha Győző
Hajdúnánás, 1887. február 25. – Budapest, 1962. december 27.

(A malomalapító Csiha Elek és neje, a nemesi családból származó Négyessy Katalin, a *zseniális mérnök szülei)*

A hatodik osztályos gimnazista Csiha Győző
Az ülő sorban balról a negyedik, Márk Imre
igazgató úr mellett

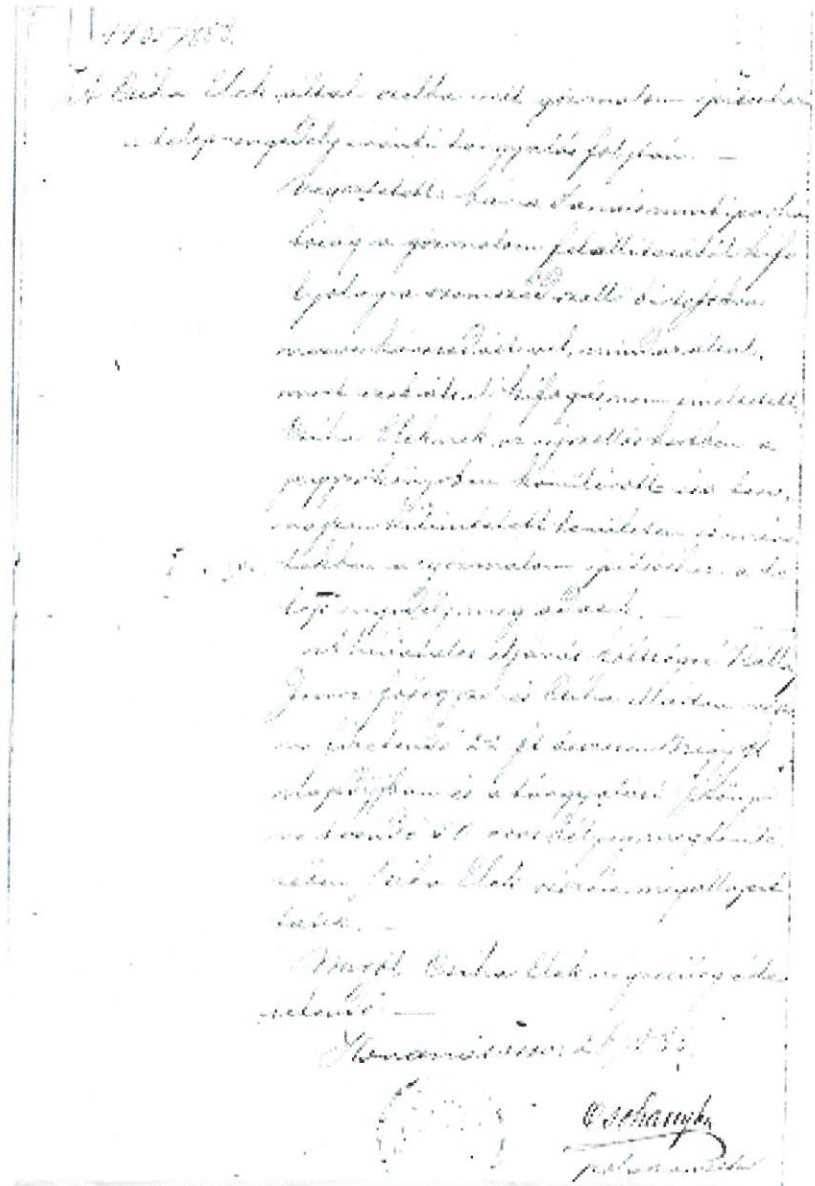

A malomalapító Csiha Elek úr gőzmalom iránti telepengedély kérelmére válasz
A város akkori polgármestere Csohány László írta alá az engedélyt

A Csiha-kúria a malom mellett
Helyén ma a lisztraktár található

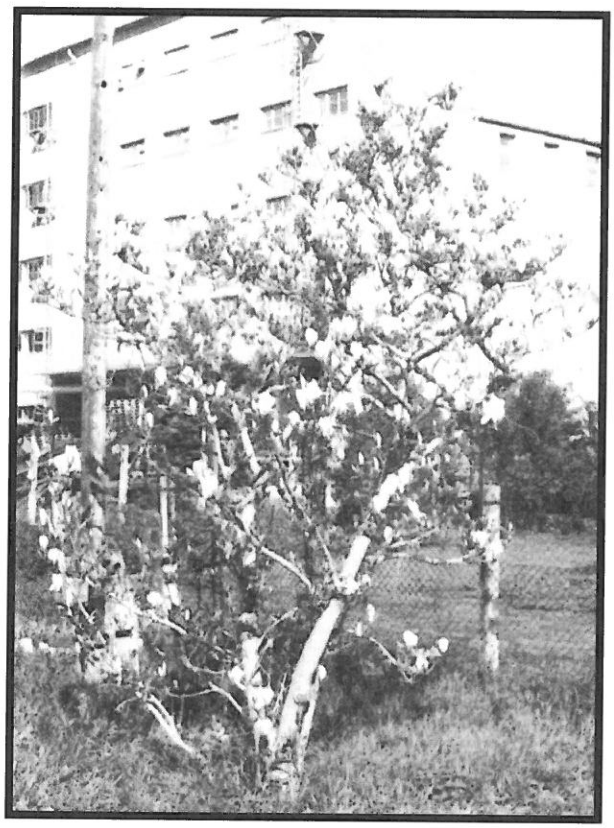

(Ma már nincs meg a híres, gyönyörű tulipánfa, s ahol állt, ott most a hatalmas lisztraktár található.)

* A magyar élelmiszeripar története.Up.Mg.K.19
120-121.p.

A kapitonánást Csiha-malom, 1942
Forrás: dr. Guóthfalvy – Dorner: Mezőgazdasági Iparunk. Budapest, 1944

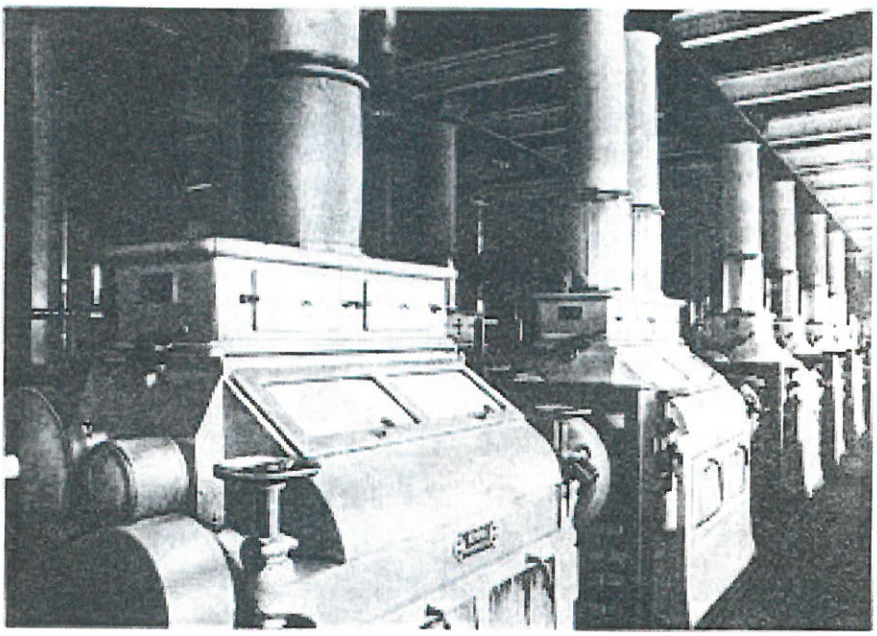

A Csiha malom hengerpadja
Forrás: Malomipari Múzeum, Budapest

(Forrás: A magyar élelmiszeripar története: *a Csiha - malom* épülete 1981-ben és hengerpadja)

A Csiha malom 1952-ben

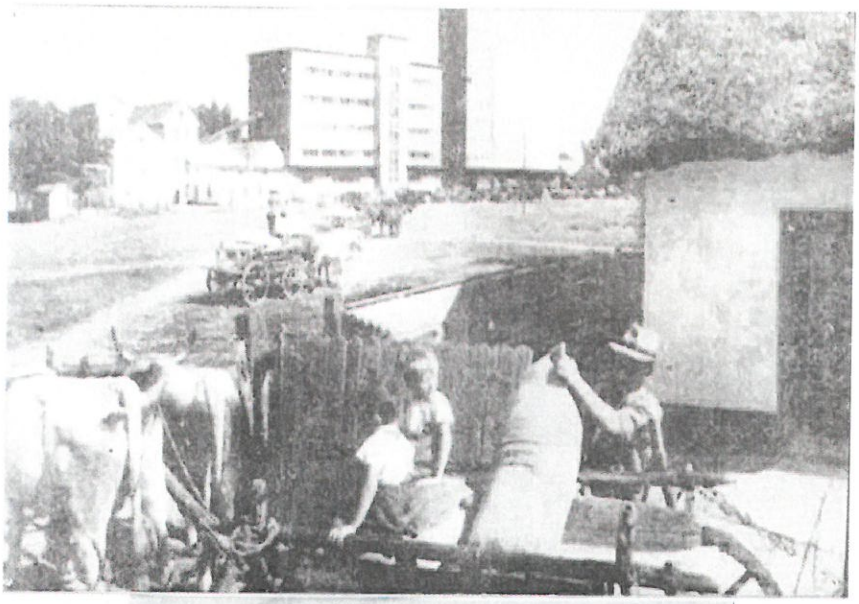

Érkeznek az őrlősök a Csiha-malomba
A háttérben jól látható a régi és az „új" malom, valamint a „kis" siló
A kép valószínű az 1950-es évek közepe körül készült

(*Csiha Győző* korabeli fotó: a precíz és komoly szaktudású mérnök pl. saját házát is *„hőlégbefúvásos”*módszerrel fűtötte, ami teljesen egyedülállónak számított a korban, mérnöki zsenialitását a hatékonyság és korszerűség jegyében minden területen alkalmazva.)

Csiha család látható

(... a képen)

(Ismeretlen eredetű kép, a rajta található írás szerint a képen a Csiha család látható, Csiha Elek, felesége Szexti Anna, ölében valószínűleg leánya, Irén és a két Csiha fiú, Győző és Lajos)

(A malom gépháza, balról Máró István)

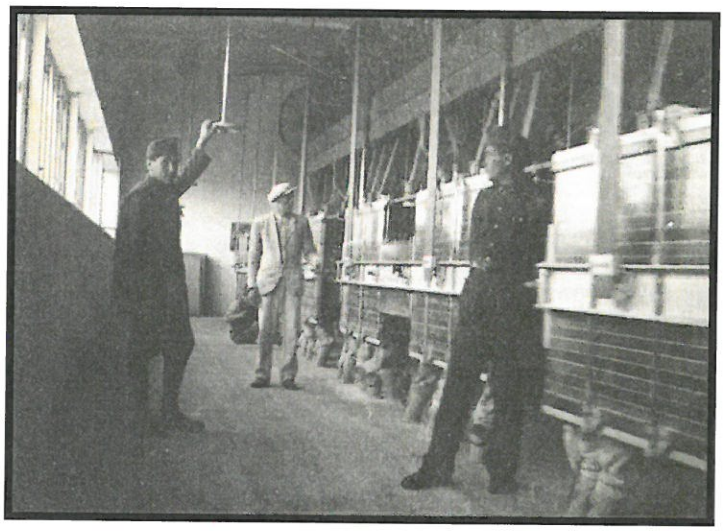

(A szitapad 1941-ben)

Csiha Győzőné Szabó Katalin,
vagy ahogy általánosan ismerték, Kató néni

1962. augusztus 18. Öhönfőzés Bécs mellett – nánási módra
A széken Csiha Győző ül, fakanállal a kezében Csiha Győzőné, továbbá a kép bal szélén, háttal, sötét pulóverben Csiha Tamás, mellette Csiha Márta férje, Reizner József, Csiha Márta és egy ismeretlen

(Az öhönfőzés már akkoriban is a hajdúnánási családok kedvelt kikapcsolódása volt: 1962. augusztus 18. öhönfőzés Bécs mellett, nánási módra. A széken Csiha Győző ül, fakanállal a kezében Csiha Győzőné, továbbá a kép bal szélén, háttal, sötét pulóverben Csiha Tamás, mellette Csiha Márta férje, Reizner József, Csiha Márta és egy ismeretlen.)

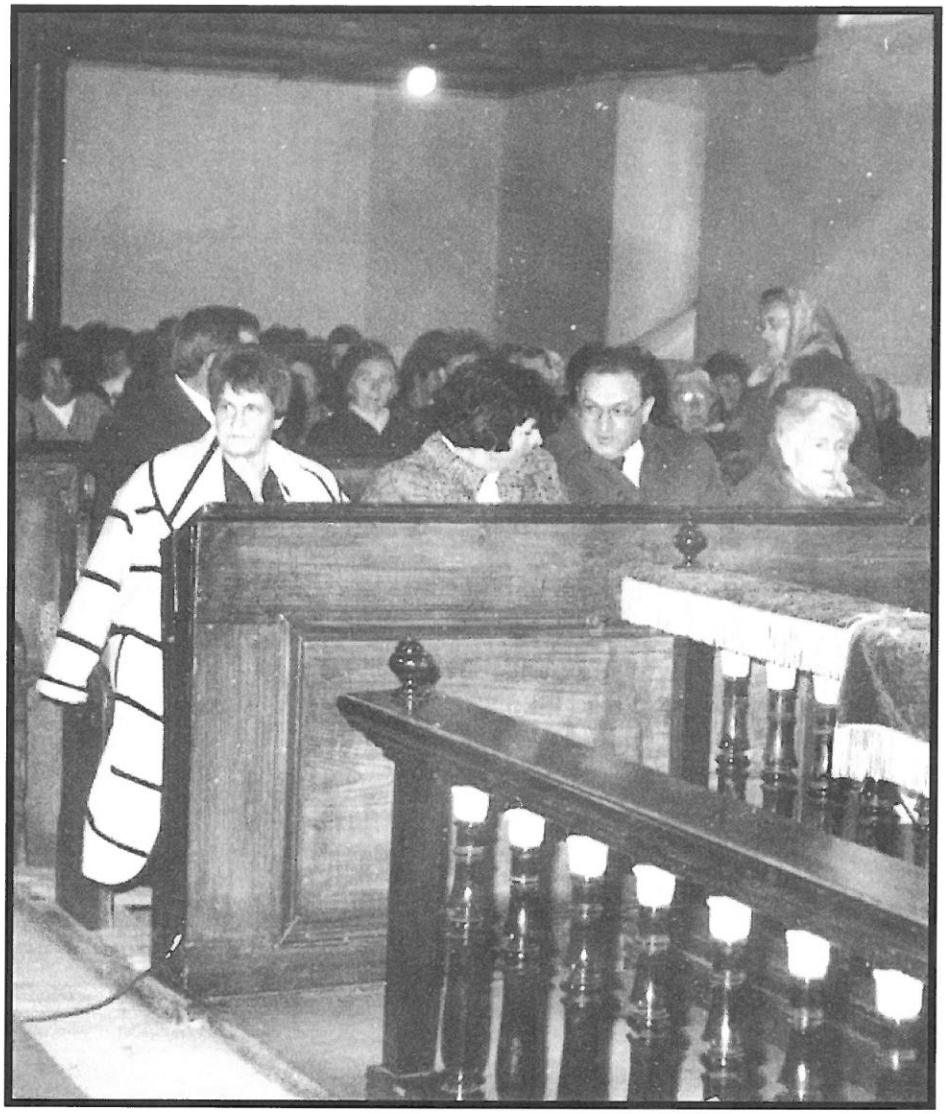

(1991 november 2. istentisztelet a református templomban :az első sorban a Csiha család. Csiha Márta, mellette Csiha Tamás felesége, Csiha Tamás és Csiha Győzőné. Ezen a napon vette fel a Szakmunkásképző Intézet Csiha Győző nevét.)

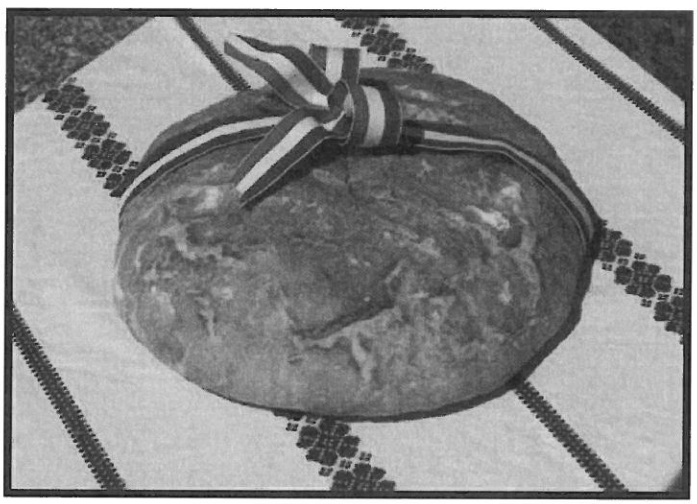

(„*A gyermekkor kenyere*: a tésztából való, hol rézbarna istenfiú…" - Vihar Béla helyi költőt is megihlette az „élet táplálója", részlet *A kenyér megdicsőülése* című verséből.)

(Az idő nem fog a masszív, stabil szerkezetű modern malom épületén: egy régebbi és egy viszonylag friss kép ugyanabból a nézőpontból a malomüzemről a *Hajdú - Gabona zRt.* fotóarchívumából.)

(A *Csiha Győzőről* elnevezett középiskolai tagintézmény címere)

(Szabad Hajdú – Nánás Város területi térképe 1846-ból. A térképen az apró fekete pöttyök a malmokat jelzik a város területén. A hiányzó térképdarab ellenére is 45 malmot számolhatunk meg a város belterületén. A térképet rajzolta Hudatsek Pál.)

(A régi malomépület 1952-ben, összekötve az újjal. A kép bal szélén a lisztraktár látható, ezt már Csiha Győző építette, mellette a karcsú, magas, emeletes épület a koptató, utána a malom épület, az alacsonyabb, földszintes, elején a cégtábla. Itt volt a mérlegház is, vele egybeépülve, amit az olajmalom és a már meglévő új malommal a zsákoló csúszda kötött össze.)

(Dr. Lakatos Zoltán, a *Csiha-malmot* üzemeltető, s ezáltal a hagyaték egy részét, *„a régi malom épületet"*őrző *Hajdú-Gabona Zrt.* elnök-vezérigazgatója, közel 20 éve a Malomszövetség elnöke, jelen pályázat benyújtója. A pályázat összeállítása során „apró mérnöktechnikai titkokat"is elárult a *Csiha korabeli* ipari létesítményről: elmondása szerint a malomban a precizitásáról híres mérnök olyan apró, finom megoldásokat alkalmazott, mint pl. az, hogy a fából készült malomba szerelt csavarok *„horonyai"*nem vízszintesen, hanem *függőlegesen* álltak a belső térben a porlerakódás megakadályozása céljából. A *„malmi szájhagyomány"*szerint 1948-ban, az átvételkor nem volt olyan csavar a faszerkezetű malomban, ami nem így állt volna, ez pedig az alaposság mellett az üzem iránti mély tiszteletet is tükrözi, **s hogy így őrzik a nagy művet, az pedig a Hajdú Gabona zRt. vezetése részéről a malomalapító munkásságának komoly megbecsülését fémjelzi.**)

(*A Csiha-hagyaték* minden egyes elemét „féltő"gondossággal őrzi az utókor. Ékes példája ennek ez az eredeti Csiha-malomhoz tartozó zsákcímke, mely a 2006-os malomrekonstrukció során „került elő", s felnagyított fotóját emlékkeretbe foglalta a mostani gyárvzetés. *Lakatos Zoltán* elnök-vezérigazgató úr és *Molnár Gábor*, a Hajdú-Gabona zRt. termelési igazgatója büszkén mutatták meg a pályázati anyagot elkészítő *Kocsi Erikának* az emléket.)

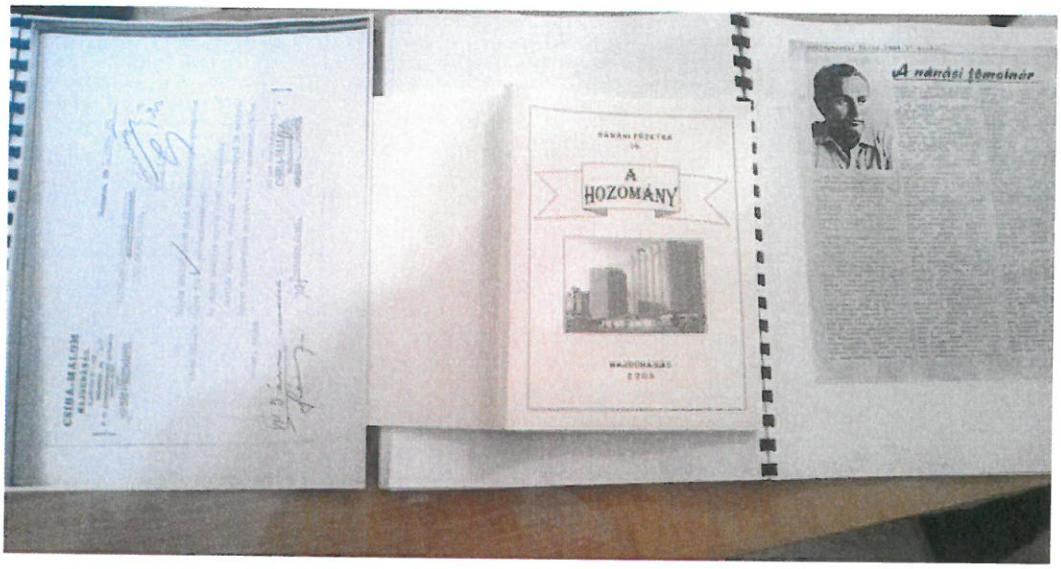

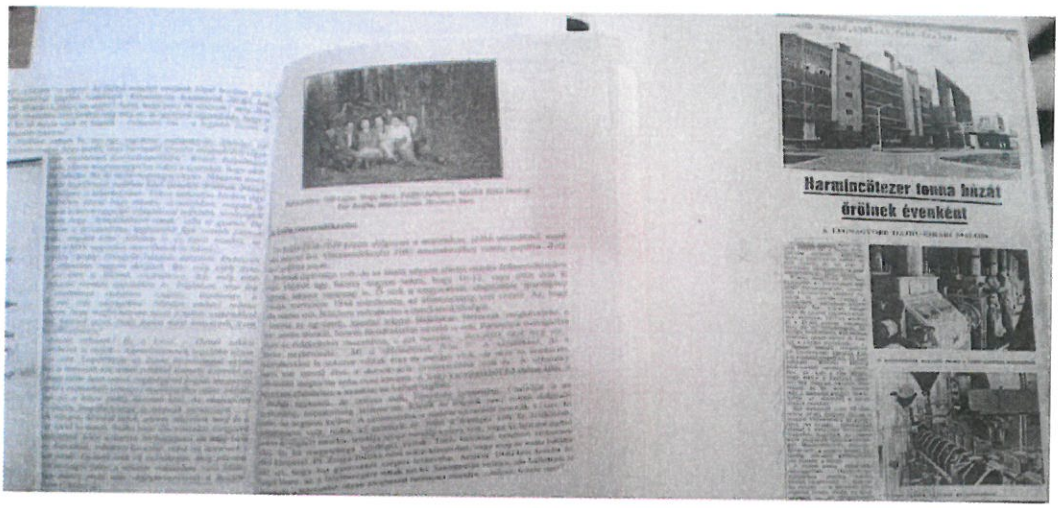

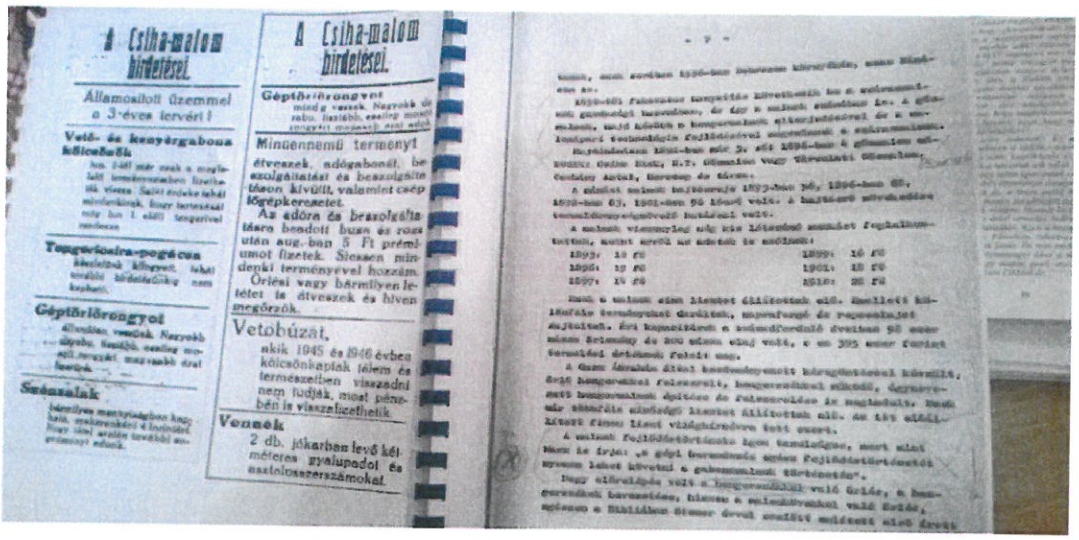

(A hajdúnánási *Móricz Pál Városi Könyvtár Helytörténeti Gyűjteménye,* sehol máshol nem látható, gazdag, eredeti anyagokat is tartalmazó dokumentációt őriz *Csiha Győző* malommal szervesen összefonódó munkásságáról, életéről. Ebből *Rékasiné Závonyi Margit* készségesen és átfogó tájékoztatást és dokumentációt bocsájtott a pályázat összeállítójának rendelkezésére. *Rigó Tamásné Zsuzsa*, a híres Nánási Füzetek 16. *„A hozomány"*című számát összeállító szerző is komoly szakmai segítséget nyújtott e pályázat összeállító*jának, s egyben gyönyörű ajánlásával gazdagította a beadványt.*)

(Csiha Győző emléktábla Hajdúnánáson)

(Csiha Győző Ipari, Mezőgazdasági, Kereskedelmi Díjban az a személy vagy csoport részesíthető, aki a város ipara, mezőgazdasága, kereskedelme érdekében kiemelkedő érdemeket szerez, eredményeket mutat fel. A képen *Szólláth Tibor* Hajdúnánás Város Polgármestere és a 2013. év díjazottja, *Martinek Imre* látható az átadás büszke, örömteli pillanatában. Az elismerést a város hírnevét öregbítő és Hajdúnánás gazdasági fejlődését elősegítő kimagasló gazdasági tevékenységének elismeréseként kapta a díjazott.)

2. *A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek:*

Tárgy:

Vezérigazgatói ajánlás a Hajdú Gabona zRt. képviseletében a hajdúnánási születésű malomalapító mérnök, *„Csiha Győző, a neves hajdúnánási malomipari szakember munkásságának"* a Hajdúnánási Települési Értéktárba történő bejutásához

Tisztelt Települési Értéktár Bizottság!

Köszönettel fogadtam a *Hajdúnánás Városi Önkormányzata* felől induló kezdeményezést a hajdúnánási *Csiha-malom pályázati tanulmányának* előbb a *Hajdúnánási Települési,* majd *Hajdú-Bihar Megyei Értéktárba* történő felvételéhez. A pályázatot elkészítő szakember, *Kocsi Erika* felvette és azóta is folyamatosan tartja velünk a kapcsolatot, s mi elláttuk Őt minden szükséges információval. Valóban szép pályázati tanulmány született az együttműködés által, köszönjük, hogy részt vehettünk benne. A *Hajdú-Bihar Megyei Értéktár* által javasolt átprofilírozás, így a *Csiha-malom* név felhelyezése a nánási üzemegységünkre, s egyéb jelzések előkészítése folyamatban van, így reméljük, hogy a *Túristvándi vízimalom* után a *Csiha-malom*, mint saját kora legkomplexebb, s valóban komoly ipartörténeti remekműnek számító malma is bekerül majd a *megyei értékek* sorába, sőt akár még a *hungarikum piramis magasabb szintjeire* is.

Áttanulmányozva az igen komoly pályázati, javaslattételi anyagot, arra a döntésre jutottunk, hogy egyfajta örömteli viszonzó gesztusként *Hajdúnánás Városi Önkormányzata* felé a *Csiha-malom* pályáztatása után mi elkészíttetjük a malmot megálmodó és életre hívó zseniális mérnök, *Csiha Győző munkásságának* a települési értékek közé történő szíves besorolását kérő javaslatot, hiszen Hajdúnánás egy különleges alakja, s emlékét a város szép és méltó kegyelettel őrzi is, amire ki is tértünk a munkában. Úgy véljük, hogy *Csiha Győző, a neves malomipari szakember munkássága* nem csupán hajdúnánási, hanem megyei, sőt országos szinten is jelentős, ha annak kihatásait, az általa létesített és a háborúban is megmentett malom termelési és elérési potenciálját vesszük alapul. A múlt századi Magyarország egy sok tekintetben egyedülálló mérnöke, vállalkozója és malomipari szakembere olyan munkásságot mondhat magáénak, ami- a *Települési Értéktár* vélhető pozitív döntése és továbbajánlása után- akár a *Megyei Értéktárban* is helyet kaphatna.

Tisztelettel kérem az *Értéktár Bizottság* városuk értékeit eddig is gondosan őrző szakembereit, hogy pozitív döntésükkel emeljék be *Csiha Győző munkásságának* jelen javaslattételi tanulmányát elfogadva azt a *Hajdúnánási Települési Értéktárba,* s ajánlják tovább az életművet a *Hajdú-Bihar Megyei Értéktár* felé is, ha Önök is úgy gondolják.

Szép munkájukat megköszönve, s ahhoz további sikereket kívánva,

tisztelettel:

P.h.:

HAJDÚ GABONA zRt.
4025 Debrecen, Széchenyi u. 13.
Adószám: 11140210-2-09
14.

.....

Dr. Lakatos Zoltán

Hajdú Gabona zRt. elnök-vezérigazgató

3. *A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat:*

Nyilatkozat

Alulírott *Dr. Lakatos Zoltán*, a javaslatot benyújtó *Hajdú Gabona zRt.* elnök-vezérigazgatójaként hozzájárulok a

„Csiha Győző, a neves hajdúnánási malomipari szakember munkásságának"

magyar nemzeti értékké nyilvánítását kérő, megbízásomból *Kocsi Erika* által összeállított, s a *Hajdúnánási Települési Értéktárhoz* beterjesztett pályázati tanulmányhoz csatolt fényképek és film felhasználásához.

Debrecen, 2015. július 10.

P.h. :

HAJDÚ GABONA zRt.
4025 Debrecen, Széchenyi u. 13.
Adószám: 11140210-2-09
14.

.....

Dr. Lakatos Zoltán